

Cuprins

Titlul I. Drept civil	1
Capitolul I. Partea generală.....	3
Capitolul II. Despre persoane.....	22
Capitolul III. Drepturile reale principale.....	27
Capitolul IV. Teoria generală a obligațiilor.....	49
Capitolul V. Contractele speciale	73
Capitolul VI. Succesiunile (moștenirea)	102
Capitolul VII. Despre familie	114
Capitolul VIII. Grile recapitulative	123
Testul nr. 1	123
Testul nr. 2	127
Testul nr. 3	131
Testul nr. 4	135
Testul nr. 5	140
Testul nr. 6	144
Răspunsuri și explicații.....	149
Titlul II. Drept procesual civil.....	259
Capitolul I. Principiile fundamentale ale procesului civil	261
Capitolul II. Aplicarea în timp a legii procesual-civile	265
Capitolul III. Acțiunea civilă.....	268
Capitolul IV. Participanții la procesul civil	270
Capitolul V. Competența.....	277
Capitolul VI. Dispoziții generale de procedură.....	284
Capitolul VII. Judecata în primă instanță	291
Capitolul VIII. Căile de atac	333
Capitolul IX. Executarea silită.....	341
Capitolul X. Procedurile speciale.....	347

Capitolul XI. Grile recapitulative	362
Testul nr. 1	362
Testul nr. 2	368
Testul nr. 3	373
Testul nr. 4	379
Răspunsuri și explicații	385

Capitolul I

Partea generală

1. Contractul este:

- a) manifestarea de voință a unei persoane cu intenția de a constitui, modifica sau stinge un raport juridic;
- b) supus legii în vigoare la data când a fost încheiat în tot ceea ce privește încheierea, interpretarea, efectele, executarea și încetarea sa;
- c) modificat cu respectarea tuturor cerințelor prevăzute de legea în vigoare la data încheierii sale, indiferent de legea în vigoare la data modificării.

2. Părțile:

- a) sunt libere să încheie numai contractele prevăzute expres de lege;
- b) trebuie să acționeze cu bună-credință la negocierea contractului, dar pot înlătura această obligație în timpul executării contractului;
- c) sunt libere să determine conținutul contractului încheiat, în limitele impuse de lege, de ordinea publică și de bunele moravuri.

3. Contractul:

- a) prin care fiecare parte urmărește să își procure un avantaj în schimbul obligațiilor asumate este cu titlu oneros;
- b) din care se nasc obligații reciproce și interdependente este sinalagmatic;
- c) este unilateral când numai o parte își execută obligațiile.

4. Contractul pentru validitatea căruia:

- a) este necesară remiterea bunului este real;
- b) părțile impun forma autentică, deși nu este cerută de lege, este solemn;
- c) părțile și-au exprimat simplul acord de voință, chiar dacă nu a fost exprimat în formele prevăzute de lege, este consensual.

5. Contractul încheiat:

- a) cu intenția de a procura celeilalte părți un beneficiu, fără a obține în schimb vreun avantaj, este un contract de adeziune;
- b) prin simplul acord de voință al părților este consensual;
- c) între părți, prin care acestea convin să negocieze, să încheie sau să mențină raporturi contractuale, ale căror elemente esențiale sunt determinate de acestea, este un contract-cadru.

6. Consimțământul părților:

- a) este valabil numai dacă părțile se pun de acord cu privire la toate elementele contractului;

- b) poate fi exprimat de către o parte prin acceptarea, fără rezerve, a unei oferte de a contracta;
- c) este valabil și atunci când părțile nu sunt în măsură să-și dea seama de toate urmările faptelor lor.

7. Clauzele:

- a) uzuale, care propun limitarea răspunderii, nu pot fi standard, chiar dacă sunt acceptate expres și în scris de cealaltă parte;
- b) standard, care prevăd dreptul de a denunța unilateral contractul, dacă sunt acceptate, chiar și tacit, de cealaltă parte, devin neuzuale;
- c) extrinseci, la care contractul face trimitere, obligă părțile, dacă prin lege nu se prevede altfel.

8. Dacă la momentul încheierii contractului:

- a) una dintre părți se află în imposibilitatea de a-și executa obligația, contractul este întotdeauna lovit de nulitate absolută;
- b) bunul care face obiectul prestației aparține unui terț, contractul este valabil;
- c) obiectul obligației este doar determinabil, contractul este lovit de nulitate absolută.

9. Obiectul obligației civile este:

- a) operațiunea juridică convenită de părți;
- b) prestația la care se angajează debitorul;
- c) întotdeauna cu caracter oneros.

10. Obiectul contractului:

- a) îl reprezintă operațiunea juridică prin care părțile dau naștere, modifică sau sting raporturi juridice;
- b) este ilicit numai atunci când este prohibit de lege;
- c) poate fi determinat și ulterior încheierii contractului.

11. Bunurile care fac obiectul unei prestații contractuale:

- a) nu pot fi viitoare, dacă legea prevede astfel;
- b) nu pot aparține unui terț, fiindcă nimeni nu se poate obliga la mai mult decât are;
- c) pot să fie temporar în afara circuitului civil.

12. Determinarea obiectului contractului:

- a) nu poate fi făcută decât de către părți;
- b) atunci când este făcută de un terț, acesta trebuie să acționeze în mod corect, diligent și echidistant;
- c) încheiat între profesioniști este obligatorie cu privire la preț, care trebuie prevăzut expres de la momentul încheierii contractului.

13. Prețul contractului:

- a) nu poate fi stabilit de instanță în nicio împrejurare;
- b) determinat prin raportare la un factor de referință care nu există, a încetat să mai existe sau nu mai este accesibil, se înlocuiește cu factorul de referință cel mai apropiat, chiar dacă părțile au convenit altfel;

- c) se presupune că este cel practicat în mod obișnuit de profesioniști în domeniul respectiv pentru aceleași prestații realizate în condiții comparabile sau, în lipsa unui asemenea preț, unul rezonabil, dacă în contractul încheiat între profesioniști prețul nu este determinat și nici nu este stipulată modalitatea de determinare.

14. Cauza:

- a) trebuie întotdeauna dovedită de partea interesată;
- b) este ilicită și atunci când contractul este doar mijlocul pentru a eluda aplicarea unei norme legale imperative;
- c) lipsă este contrară legii și bunelor moravuri.

15. Contractul este:

- a) lovit de nulitate absolută pentru lipsa cauzei;
- b) valabil chiar atunci când cauza nu este prevăzută;
- c) lovit de nulitate absolută pentru cauza imorală a uneia dintre părți, chiar dacă cealaltă parte nu a cunoscut-o și nici nu trebuia să o cunoască.

16. Contractul:

- a) se încheie în momentul și în locul în care acceptarea ajunge la ofertant, chiar dacă acesta nu ia cunoștință de ea din motive care nu îi sunt imputabile;
- b) nu este valabil dacă a fost încheiat prin acceptarea fără rezerve a unei oferte de a contracta, fără o negociere prealabilă;
- c) este valabil chiar dacă, la momentul încheierii sale, una dintre părți se află în imposibilitate de a-și executa obligația, afară de cazul în care prin lege se prevede altfel.

17. Oferta de a contracta:

- a) trebuie emisă în forma cerută de lege pentru încheierea valabilă a contractului;
- b) este irevocabilă întotdeauna de la momentul expedierii către destinatar;
- c) poate fi retrasă dacă retragerea ajunge la destinatar anterior ori concomitent cu oferta.

18. Oferta fără termen de acceptare:

- a) trebuie menținută un termen rezonabil, dacă destinatarul este absent;
- b) dacă nu este acceptată de îndată rămâne fără efecte, în cazul în care destinatarul este prezent;
- c) nu poate fi transmisă prin telefon sau alte asemenea mijloace de comunicare la distanță.

19. Când cauza nu este expres prevăzută, contractul este:

- a) anulabil;
- b) nul absolut;
- c) valabil încheiat.

20. Cauza ilicită sau imorală atrage:

- a) anularea contractului, cu excepția situației în care contractul a fost greșit calificat și poate produce alte efecte juridice;
- b) nulitatea absolută a contractului, dacă este comună;

conform art. 2.259 C.civ. [C. Macovei, C.M. Dobriță, în Fl.A. Baias, E. Chelaru, R. Constantinovici, I. Macovei (coord.), Noul Cod civil. Comentariu pe articole, ed. a II-a revizuită și adăugită, Ed. C.H. Beck, București, 2014, p. 2352].

Răspunsul de la lit. c) este greșit – potrivit art. 2.257 alin. (2) C.civ., de regulă, obligația de întreținere se execută în natură (asigurându-se întreținutului concret: hrană, medicamente, locuință etc. pentru un trai normal). Ca excepție, dacă prestarea sau primirea în natură a întreținerii nu mai poate continua din motive obiective sau dacă debitorul întreținerii decedează și nu intervine o înțelegere între părți, instanța judecătorească poate să înlocuiască (fie și numai temporar), întreținerea în natură cu o sumă de bani corespunzătoare [art. 2.261 alin. (1) C.civ.].

22. a, c

Răspunsul de la lit. a) este corect – darul manual reprezintă o excepție de la principiul solemnității donației prevăzut de art. 1.011 alin. (1) C.civ. Astfel, darul manual nu trebuie încheiat *ad validitatem* în formă autentică (cerută celorlalte donații), dar se supune condițiilor de fond ale contractului (L. Stănculescu, *Curs de drept civil. Contracte*, Ed. Hamangiu, București, 2012, p. 229).

Răspunsul de la lit. c) este corect – numai ca excepție, darul manual operează prin simplul acord de voință al părților contractante, atunci când, pentru un motiv sau altul, obiectul acestuia se află deja în mâinile donatarului (la momentul perfectării contractului) (L. Stănculescu, *Curs de drept civil. Contracte*, Ed. Hamangiu, București, 2012, p. 229).

Răspunsul de la lit. b) este greșit – mobilele corporale, cum sunt drepturile de creație intelectuală, nu pot forma obiectul unui dar manual, pentru că nu sunt susceptibile de a fi transferate și dobândite printr-o predare și primire efectivă (L. Stănculescu, *Curs de drept civil. Contracte*, Ed. Hamangiu, București, 2012, p. 229).

23. c

Răspunsul de la lit. c) este corect – a se vedea, pentru explicații, L. Stănculescu, *Curs de drept civil. Contracte*, Ed. Hamangiu, București, 2012, p. 370.

Răspunsul de la lit. a) este greșit – pentru a fi răspuns corect, trebuia făcută referire la împrejurări neprevăzute, nu previzibile.

Răspunsul de la lit. b) este greșit – pentru a fi răspuns corect, înștiințarea mandantului ar fi imposibilă, nu realizată cu dificultate.

24. a, b

Răspunsul de la lit. a) este corect – art. 2.269 C.civ.

Răspunsul de la lit. b) este corect – art. 2.268 alin. (2) C.civ.

Răspunsul de la lit. c) este greșit – art. 1.224 C.civ.

25. c

Răspunsul de la lit. c) este corect – contractul se încheie odată cu acordul de voințe al părților, însă transferul dreptului de proprietate se va face numai după ce se va cunoaște rezultatul pozitiv al încercării. În consecință, până la îndeplinirea condiției, vânzătorul rămâne proprietarul bunului (L. Stănculescu, *Curs de drept civil. Contracte*, Ed. Hamangiu, București, 2012, p. 184).

Răspunsul de la lit. a) este greșit – art. 1.681 C.civ. – vânzarea pe încercate se încheie sub condiție suspensivă.

Răspunsul de la lit. b) este greșit – rezultatul încercării nu este lăsat la aprecierea discreționară a cumpărătorului, ci el trebuie să fie urmarea constatării obiective a unor caracteristici care îl fac impropriu destinației sale, total sau parțial (L. Stănculescu, *Curs de drept civil. Contracte*, Ed. Hamangiu, București, 2012, p. 184).

Testul nr. 3**1. a**

Potrivit art. 86 alin. (2) C.civ., „Dacă prin lege nu se prevede altfel, o persoană fizică nu poate să aibă în același timp decât un singur domiciliu și o singură reședință, chiar și atunci când deține mai multe locuințe”. Răspunsul de la lit. a) este, prin urmare, corect, o persoană putând avea un singur domiciliu, cu excepția unor situații particulare când prin lege s-ar stabili altfel (cum ar fi, spre exemplu, ipoteza prevăzută de art. 96 C.civ.).

Potrivit art. 96 C.civ., „Cel care exploatează o întreprindere are domiciliul și la locul acelei întreprinderi, în tot ceea ce privește obligațiile patrimoniale ce s-au născut sau urmează a se executa în acel loc”. În raport cu acest text, răspunsul de la lit. b) este greșit, persoana fizică aflată într-o astfel de ipoteză având domiciliul și la adresa declarată în acest sens, ca persoană fizică, în vederea exercitării drepturilor și libertăților sale civile.

În fine, și răspunsul de la lit. c) este eronat. Potrivit art. 87 C.civ., „Domiciliul persoanei fizice, în vederea exercitării drepturilor și libertăților sale civile, este acolo unde aceasta declară că își are locuința principală”. Locuința în fapt, chiar dacă ponderea folosirii sale este mai mare decât cea a folosirii domiciliului declarat (unde persoana poate efectiv să nici nu locuiască în fapt), nu poate avea rol de domiciliu în sensul legii civile. Evident, ea poate primi efectele altor dispoziții legale (spre exemplu, în materie de citare în cadrul proceselor, unde interesează locuința în fapt), însă nu are statut juridic de domiciliu, în sensul acestei prevederi legale.

2. c

Potrivit art. 114 alin. (1) C.civ., „Părintele poate desemna, prin act unilateral sau prin contract de mandat, încheiate în formă autentică, ori, după caz, prin testament, persoana care urmează a fi numită tutore al copiilor săi”. Răspunsul de la lit. a) este deci incorect, părintele putând realiza operațiunea juridică în discuție și prin act unilateral.

De asemenea, și răspunsul de la lit. b) este greșit, întrucât, în baza textului de lege amintit anterior, desemnarea prin act unilateral sau prin contract de mandat se face în formă scrisă, doar cu respectarea formei autentice, nu și prin înscris sub semnătură privată, așa cum ar permite varianta de răspuns. Este permisă desemnarea prin act încheiat în formă scrisă, însă doar în ipoteza în care desemnarea se face prin testament, nu și prin act unilateral sau contract de mandat, așa cum cere enunțul în ipoteza de răspuns de la lit. b).

În ceea ce privește răspunsul de la lit. c) și față de textul art. 114 alin. (1) C.civ. și precizările anterioare, rezultă că desemnarea tutorelui se poate face prin testament (în oricare dintre formele permise de lege – olograf, autentic etc.). Rezultă că această din urmă variantă de răspuns de la lit. c) este corectă.

3. a, b

Potrivit art. 231 C.civ., „Toate documentele, indiferent de formă, care emană de la persoana juridică trebuie să cuprindă denumirea și sediul, precum și alte atribute de identificare, în cazurile prevăzute de lege, sub sancțiunea plății de daune-interese persoanei prejudiciate”.

Răspunsul de la lit. a) este corect, prin raportare la acest text.

Potrivit art. 233 alin. (1) C.civ., „Reorganizarea persoanei juridice se realizează prin fuziune, prin divizare sau prin transformare”. Rezultă că și răspunsul de la lit. b) este corect.

În ceea ce privește răspunsul de la lit. c), acesta este incorect, față de art. 225 C.civ., care precizează că „Sunt de naționalitate română toate persoanele juridice al căror sediu, potrivit actului de constituire sau statutului, este stabilit în România”. Așadar, naționalitatea este raportată la locul sediului, iar nu la locul punctului de lucru.

4. b

Potrivit art. 2.263 alin. (2) și (3) C.civ., „(2) Atunci când comportamentul celeilalte părți face imposibilă executarea contractului în condiții conforme bunelor moravuri, cel interesat poate cere

Testul nr. 2

1. Poate constitui un abuz de drept procesual:

- a) atitudinea pârâtului care declară că nu recunoaște pretențiile reclamantului admise, ulterior, de către instanță;
- b) când avocatul părții, cu rea-credință, renunță la judecată în numele părții pe care o reprezintă, fără a avea mandat special pentru actul de dispoziție;
- c) când partea, în mod intenționat, sesizează instanța cu două cereri identice, după care renunță la judecata uneia dintre acestea, iar cealaltă este admisă de către instanță.

2. Contradictorialitatea în procesul civil:

- a) poate fi asigurată doar prin punerea în dezbaterea orală a părților a tuturor cererilor, excepțiilor și împrejurărilor de fapt sau de drept invocate;
- b) este încălcată în cazul în care instanța acordă reclamantului cheltuielile de judecată solicitate doar prin notele scrise depuse, împreună cu dovezile necesare, după închiderea dezbaterilor în cadrul cărora pârâtul a declarat că recunoaște situația de fapt și de drept invocată de reclamant;
- c) este încălcată în ipoteza în care instanța, constatând, din oficiu, cu ocazia deliberării, nulitatea absolută a clauzelor contractuale, respinge cererea, întemeiat pe acest motiv, fără însă a desființa contractul.

3. Cererea de recuzare:

- a) nu poate fi soluționată fără ascultarea judecătorului recuzat;
- b) poate fi admisă chiar dacă declarația de abținere, formulată ulterior cererii de recuzare, a fost admisă, însă doar în măsura în care recuzarea și abținerea, deși privesc același judecător, sunt întemeiate pe motive diferite;
- c) nu împiedică continuarea și închiderea dezbaterilor de către completul din care face parte judecătorul recuzat.

4. În procesul civil:

- a) persoana juridică poate fi reprezentată doar prin avocat, în baza unui contract de asistență juridică, sau prin consilier juridic, în baza unui raport de muncă;
- b) persoana fizică poate fi reprezentată convențional, în fața oricărei instanțe, printr-un mandatar neavocat, chiar nelicențiat în drept;
- c) lipsa dovezii calității de reprezentant a reclamantului poate conduce la anularea cererii în condițiile art. 200 C.proc.civ.

5. În raporturile dintre profesioniști și consumatori:

- a) competența teritorială este alternativă între instanța de la domiciliul consumatorului și cea de la sediul profesionistului reclamant;

- b) părțile pot conveni, odată cu încheierea contractului, alegerea instanței competente;
- c) consumatorul pârât poate fi de acord ca instanța de la sediul profesionistului reclamant, sesizată de acesta din urmă, să judece cauza.

6. În acțiunea reclamantului prin care solicită anularea contractului în valoare de 450.000 lei pentru vicierea consimțământului și restituirea prestațiilor executate de acesta, în valoare de 80.000 lei:

- a) competența materială aparține judecătorei cu privire la cererea privind restituirea prestațiilor;
- b) pârâtul nu se poate opune ca reclamantul, după primul termen de judecată, să-și mărească quantumul sumei privind prestațiile supuse restituirii;
- c) instanța va respinge acțiunea dacă pârâtul invocă excepția de neexecutare și face dovada că reclamantul nu și-a îndeplinit propriile obligații contractuale.

7. Cererea de chemare în garanție:

- a) poate fi folosită de pârâtul debitor împotriva fideiursorului care s-a obligat solidar cu acesta față de creditorul reclamant;
- b) dacă este disjunctă pentru a fi judecată separat, suspendarea judecării acesteia intervine doar dacă instanța apreciază că judecarea cererii principale ar fi întârziată prin cererea de chemare în garanție;
- c) formulată de către pârât și admisă în tot, nu conduce cu necesitate la respingerea apelului principal al reclamantului împotriva pârâtului, ca lipsit de interes.

8. Excepția conexității:

- a) poate conduce, în caz de admitere, la reunirea unor cauze, chiar cu încălcarea competenței materiale;
- b) între două cauze aflate în primă instanță pe rolul judecătorei și curții de apel, se soluționează întotdeauna de către cea din urmă instanță sesizată, chiar dacă este mai mică în grad;
- c) asemănător excepției litispendenței, nu poate fi invocată dacă una dintre cauze se află în apel.

9. Termenul:

- a) procedural de 5 zile care a început să curgă la data de 03 iunie 2016 (vineri) s-a împlinit la data de 10 iunie 2016 (vineri), neintrând în calculul termenului nici ziua în care a început să curgă și nici ziua în care s-a împlinit;
- b) de 10 zile acordat reclamantului, conform art. 200 alin. (3) C.proc.civ., pentru a complini lipsurile cererii sale, nu poate fi redus de către instanță;
- c) de apel de 30 de zile care începe să curgă la data de 31 ianuarie se împlinește în ultima zi a lunii februarie, având în vedere că luna februarie nu are o zi corespunzătoare lunii ianuarie în care termenul a început să curgă.

consiliu, fără participarea publicului, chiar atunci când instanța dispune citarea părților pentru dezbateri orale.

Răspunsul de la lit. b) este greșit. Contradictorialitatea în procesul civil se asigură atât prin dezbateri orale, cât și prin susținerile și apărările menționate în scris (prin cereri, întâmpinări, răspunsuri la întâmpinări) ce trebuie cunoscute de părțile adverse. Când nu au loc dezbateri orale, nu se derogă de la principiul contradictorialității (art. 14 C.proc.civ.), ci de la principiul oralității (art. 15 C.proc.civ.).

Răspunsul de la lit. c) este greșit – art. 1.026 alin. (3) lit. g) C.proc.civ.

Testul nr. 2

1. c

Răspunsul de la lit. c) este corect – constituie abuz formularea concomitentă a unor cereri identice pentru a eluda dispozițiile privind repartizarea aleatorie a dosarului, fiind fără relevanță că cererea, pe fond, este întemeiată.

Răspunsul de la lit. a) este greșit. Pârâtul, în mod firesc, nu este obligat să recunoască pretențiile reclamantului, putând să ofere o altă perspectivă asupra situației de fapt și de drept, invocate de reclamant. Mai mult, chiar în situația în care pârâtul expune o altă situație de fapt decât cea furnizată de reclamant, nu se confundă abuzul procesual ce constituie exercitarea cu rea-credință a unui drept procesual cu neîndeplinirea unei simple obligații, prevăzute de art. 14 alin. (3) C.proc.civ.

Răspunsul de la lit. b) este greșit întrucât, în acest caz, în lipsa mandatului special, nu există însuși dreptul avocatului de a renunța pentru partea pe care o reprezintă, astfel că actul renunțării este unul lovit de nulitate, și nicidecum expresia exercitării abuzive; nu se confundă dreptul inexistent cu exercitarea lui abuzivă.

2. b, c

Răspunsul de la lit. b) este corect. După închiderea dezbaterilor nu mai pot fi formulate cereri și nu pot fi depuse înscrisuri; în ipoteza enunțată, pârâtul, chiar dacă a recunoscut situația de fapt și de drept invocată de reclamant, trebuia să aibă ocazia de a-și exprima poziția față de cererea de cheltuieli formulată de reclamant, atât sub aspectul cuantumului acestora, cât și cu privire la dovezile invocate. De altfel, soluția se impune și în virtutea dispozițiilor art. 452 și art. 394 alin. (3) C.proc.civ.

Răspunsul de la lit. c) este corect. Dacă instanța constată, cu ocazia deliberării, că ar fi incidentă nulitatea absolută de drept privat, ce trebuie invocată din oficiu, trebuie să repună cauza pe rol pentru a pune în discuția părților acest aspect, neputându-se întemeia, potrivit art. 14 alin. (6) C.proc.civ., pe motive ce nu au fost puse în prealabil în discuția părților.

Răspunsul de la lit. a) este greșit, întrucât nu trebuie confundată contradictorialitatea cu oralitatea. Contradictorialitatea, în sensul art. 14 alin. (2) C.proc.civ., se asigură nu doar prin dezbaterile orale, ci și prin procedura scrisă, și anume prin cererile, întâmpinările, răspunsurile la întâmpinări, notele scrise și orice înscrisuri prin care părțile își fac cunoscute pretențiile și apărările lor, motivele de fapt și de drept invocate ori mijloacele de probă de care înțeleg să se folosească.

3. c

Răspunsul de la lit. c) este corect. Formularea unei cerei de recuzare nu determină suspendarea judecătii, ci doar împiedică pronunțarea soluției până la soluționarea cererii de recuzare [art. 49 alin. (2) C.proc.civ.], astfel că dezbaterile pot continua și pot fi închise, însă completul va amâna pronunțarea până după judecarea cererii de recuzare, care, potrivit art. 51 alin. (1) C.proc.civ., trebuie soluționată de îndată. Nu este exclus însă ca, în funcție de împrejurări, instanța să amâne dezbaterile la un alt termen, ulterior soluționării cererii de recuzare.

Răspunsul de la lit. a) este greșit. Completul investit cu soluționarea cererii de recuzare va asculta judecătorul recuzat doar dacă apreciază necesar [art. 51 alin. (1) C.proc.civ.]